

โครงการสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าเกษตรและอาหาร

1. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ

- ยุทธศาสตร์ชาติ : : ด้านที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นแผนแม่บท : ประเด็นที่ 3 การเกษตร
- ประเด็นแผนย่อย : เกษตรปลอดภัย
- เป้าหมายของแผนย่อย : สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัดระดับแผนย่อย : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย ขยายตัวร้อยละ 3

1.3 นโยบายรัฐบาล

- นโยบายหลักด้านที่ -
- นโยบายเร่งด่วนข้อที่ -

1.4 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566

- ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2566 ข้อข้อ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน

2. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ปี 2547 เป็นปีแห่งความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety Year) กรมปศุสัตว์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลด้านการผลิตสินค้าไข่สด จึงได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิตไข่สดมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มตั้งแต่ต้นทางกระบวนการผลิตที่ฟาร์มสัตว์ปีก ที่ได้มาตรฐาน (GAP) ผ่านการรวบรวมและผลิตที่สถานที่รวบรวมไข่และโรงงานผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนจำหน่ายในสถานที่จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองตามโครงการปศุสัตว์ OK เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจว่าได้รับสินค้าไข่สด ที่มีมาตรฐานตลอดห่วงโซ่การผลิตและมีความปลอดภัยต่อการบริโภค ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้เล็งเห็นถึงการพัฒนาสินค้าไข่สดให้มีศักยภาพ ที่ต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับความสามารถในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ เพื่อสร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่เกษตรกร เน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตไปสู่สินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง โดยอาศัยการยกระดับมาตรฐานด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยด้านอาหาร ทำให้การผลิตสินค้าปศุสัตว์ ต้องมีการปรับตัวเข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีตลอดห่วงโซ่ รวมถึงปัจจุบันผู้บริโภคสินค้าปศุสัตว์ มีความห่วงใยต่อสุขภาพมากขึ้น ให้ความสนใจแหล่งที่มาของสินค้ารวมทั้งตระหนักถึงอันตรายต่อสุขภาพจากการบริโภคอาหารที่ไม่สะอาด หรืออาหารปนเปื้อนเชื้อโรค

กรมปศุสัตว์ ซึ่งมีหน้าที่หลักการให้บริการด้านปศุสัตว์ ภายใต้การดำเนินงานด้วยนโยบายเรื่องความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) จึงได้ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันให้กับสินค้าไข่สดแบบครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เพื่อให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับกับประเทศคู่ค้า ได้แก่ ต้นน้ำ เริ่มจาก ฟาร์มสัตว์ปีกต้องมีการกำกับดูแลตั้งแต่ไข่ฟัก ต้องมาจากโรงฟักไข่ที่ได้มาตรฐานวิธีการปฏิบัติที่ดีในการผลิต (Good Hygienic Practices : GHP)

และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Hazard Analysis and Critical Control Point : HACCP) เพื่อให้ได้ลูกไก่ที่สุภาพดี ในส่วนของฟาร์มพ่อแม่พันธุ์ ฟาร์มไก่รุ่น และฟาร์มไก่ไข่ ต้องปฏิบัติตามระบบวิธีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) มีการจัดการตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ มีการดูแลสุขภาพสัตว์ และปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 โดยมีโปรแกรมการเก็บตัวอย่างและตรวจหาเชื้อโรคระบาดที่สำคัญ เช่น ไข้หวัดนก โรคนิวคาสเซิล และโรคติดเชื้อมีสำคัญ ได้แก่ โรคซาลโมเนลโลซิส (salmonellosis) และขึ้นทะเบียนเป็นฟาร์มปลอดโรคโรซาลโมเนลโลซิส (salmonellosis) เพื่อให้มั่นใจว่าแหล่งที่มาของไข่สดปลอดโรค สถานที่รวบรวมไข่และโรงงานผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่เป็นกลางน้ำ ต้องผ่านการรับรองมาตรฐานโรงงานผลิตและแปรรูปสินค้าปศุสัตว์ตามระบบวิธีการปฏิบัติที่ดีในการผลิต (Good Hygienic Practices : GHP) หรือมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมไข่ (Good Manufacturing Practice : GMP) และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Hazard Analysis and Critical Control Point : HACCP) มีการตรวจสอบสารตกค้างและเชื้อก่อโรคที่สำคัญ ได้แก่ โรคซาลโมเนลโลซิส (salmonellosis) มีการควบคุมอุณหภูมิในการเก็บรักษา และการขนส่ง รวมถึงมีการบ่งชี้ไข่ด้วยเครื่องหมายการรับรองบนฟองไข่เพื่อ ปังบอกคุณภาพระดับพรีเมียมของประเทศไทย ด้วยตราสัญลักษณ์ “สุพรรณหงษ์” พร้อมทั้งพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบย้อนกลับสินค้าไปยังฟาร์มปลอดเชื้อซัลโมเนลโลซิสที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร มีตรวจสอบคุณภาพไข่ทั้งความปลอดภัยและความสด ระบุวันผลิตและวันหมดอายุบนไข่ทุกฟอง ในส่วนของปลายทาง หรือสถานที่จำหน่าย ต้องได้รับรองสถานที่จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ภายใต้ตราสัญลักษณ์ “ปศุสัตว์ OK” เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสินค้าไข่สดที่ดี ได้วางจำหน่ายในสถานที่จำหน่ายที่ถูกสุขลักษณะ และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ รวมถึงการพัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานสากลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคและสร้างจุดแข็งในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแบรนด์ของสินค้าไข่สด และยังสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภคในประเทศและประเทศคู่ค้า

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อสร้างเครื่องหมายการรับรองไข่ไก่คุณภาพดีระดับพรีเมียมของประเทศไทย
- 3.2 สร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยและคุณภาพสินค้าไข่ไก่ให้ผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ
- 3.3 ต่อยอดการตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ทั้งสินค้าจากระบบเกษตรปลอดภัย GAP และเกษตรอินทรีย์ Organic
- 3.4 สร้างการรับรู้อาหารปลอดภัยผ่านเครื่องหมายรับรองไข่ไก่ “สุพรรณหงษ์” ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ
- 3.5 ส่งเสริมการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่ ตั้งแต่ระดับฟาร์ม GAP ผ่านการผลิตในโรงงานมาตรฐาน และตรวจสอบย้อนกลับได้
- 3.6 เพื่อรับรองและขึ้นทะเบียนเป็นฟาร์มปลอดโรคซาลโมเนลโลซิส สร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยและคุณภาพสินค้าไข่ไก่ให้ผู้บริโภค

4. เป้าหมาย

4.1 สินค้าปศุสัตว์มีมาตรฐาน ปลอดภัยสำหรับการบริโภค โดยมีฟาร์มที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นฟาร์มปลอดโรคซัลโมเนลล่า และมีศูนย์รวบรวมไข่ที่ได้รับรองการผลิตไข่ไก่ภายใต้เครื่องหมายรับรองไข่ไก่ “สุพรรณหงส์”

4.2 ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจ และเลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น

5. ผลผลิต ผลลัพธ์ และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

5.1 ผลผลิต (Output)

- 1) สถานประกอบการด้านปศุสัตว์ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐาน
- 2) สินค้าปศุสัตว์ได้รับการสุ่มตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ
- 3) ประชาชนได้รับทราบสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐาน
- 4) ฟาร์มมาตรฐานไข่หรือสถานประกอบการ ที่รับการเฝ้าระวังโรคแซลโมเนลล่า และได้รับรองและขึ้นทะเบียนเป็นฟาร์มปลอดโรคแซลโมเนลล่า

5.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

- 1) สินค้าปศุสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภคปริมาณเพิ่มขึ้น
- 2) ส่งออกสินค้าปศุสัตว์ที่มีมาตรฐานปริมาณเพิ่มขึ้น
- 3) ประชาชนตระหนักรู้และให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐาน

6. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs)

6.1 เชิงปริมาณ

- 1) จำนวนฟาร์มมาตรฐานไข่หรือสถานประกอบการ ที่ได้ขึ้นทะเบียนปลอดโรคซัลโมเนลล่า 10 ฟาร์ม
- 2) จำนวนผู้บริโภคที่รับรู้ตราสัญลักษณ์ไข่สุพรรณหงส์ 10,000 ราย

6.2 เชิงคุณภาพ

- 1) ร้อยละฟาร์มมาตรฐานไข่หรือสถานประกอบการ ได้รับการเฝ้าระวังโรคซัลโมเนลล่า ร้อยละ 100

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สินค้าปศุสัตว์มีมาตรฐาน ปลอดภัยสำหรับการบริโภค

7.2 ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจ และเลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น

8. กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์

8.1 เกษตรกร / สถานประกอบการ

8.2 ผู้บริโภค และประชาชนทั่วไป

9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ดำเนินการในงบประมาณ พ.ศ. 2566 (1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566)

10. วงเงินงบประมาณที่ดำเนินการ 3.7735 ล้านบาท

ผู้อนุมัติ

(นายสรวิศ ธานีโต)
อธิบดีกรมปศุสัตว์